

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **V. B.**, zastoupena Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2016, č. j. KUKHK 28861/DS/2016/SR v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 1. 2018, č. j. 30 A 146/2016 - 56,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Městský úřad Trutnov (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 10. 8. 2016, č. j.: 87491/2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), neboť porušila ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Správního deliktu se dopustila tím, že jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Škoda Fabia, registrační značky X, nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Správní orgán prvního stupně žalobkyni uložil pokutu ve výši 1.500 Kč

[2] Dle výroku prvostupňového rozhodnutí řidič uvedeného vozidla, jehož totožnost není správnímu orgánu známa, *„překročil dne 23. 6. 2015 v 10:31 hod. v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Svoboda nad Úpou, okr. Trutnov na silnici I. třídy č. 14 v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, okr. Trutnov, nejvyšší dovolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, naměřena rychlost jízdy 66 km/h, po zvážení odchylky měřícího zařízení +/_ 3 km/h, rychlost jízdy 63 km/h. Tímto svým jednáním porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona.“*

[3] Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí odvoláním, které žalovaný zamítl, a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

II. Kasační stížnost

[5] Žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností.

[6] Předně namítá, že byla výrokem prvostupňového rozhodnutí uznána odpovědnou za jednání, kterým byla překročena nejvyšší dovolená rychlost stanovená dopravní značkou B20a na 50 km/h *„v místě křižovatky“*. Dle stěžovatelky však v místě křižovatky dopravní značení B20a nemohlo vůbec platit, neboť dle příslušného právního předpisu končí platnost dopravního značení na začátku křižovatky. Stěžovatelka je přesvědčena, že krajský soud nesprávně uvedl, že rychlostní limit přestává platit až s koncem hranice křižovatky, přičemž tento svůj závěr neodůvodnil, a rozsudek je proto v této části nepřezkoumatelný. Stěžovatelka k tomu odkázala na svou argumentaci v žalobě, kde uvedla, že dle § 3 odst. 3 vyhlášky č. 29/2015 Sb., zákaz, omezení nebo příkaz je ukončen nejbližší křižovatkou nebo příslušnou dopravní značkou, přičemž hranicí křižovatky je míněna kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky [dle § 2 odst. x) silničního zákona]. Rovněž bylo třeba v souladu se zásadou retroaktivity *in mitius* aplikovat *„pozdější znění jednoho z uvedených ustanovení“*, neboť je pro stěžovatelku výhodnější.

[7] Krajský soud dle stěžovatelky aproboval rozhodnutí vycházející ze skutkového stavu, který nemá oporu ve správním spise. Pokud by mělo i v křižovatce platit rychlostní omezení na 50 km/h, bylo by dle stěžovatelky nutné, aby byla dopravní značka B20a umístěna hned za přední hranicí křižovatky. Stěžovatelka uvádí, že je ze spisu zřejmé, že dopravní značka v tomto místě umístěna nebyla. Jestliže krajský soud uvedl, že stěžovatelka své tvrzení nijak neprokázala, stěžovatelka poukazuje na satelitní snímek, který přiložila k žalobě, a z nějž je zřejmé, že za přední hranicí křižovatky se dopravní značka B20a upravující rychlost na 50 km/h nenachází. Oproti tomu správní orgán svůj závěr o tom, že v křižovatce platila nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h nijak neprokázal.

[8] Stěžovatelka dále namítá, že ani v případě, že by v křižovatce platil rychlostní limit 50 km/h, by výrok neměl oporu v podkladech rozhodnutí. Z nich vyplývá, že měření probíhalo v úseku komunikace, který byl značně delší, než je prostor křižovatky. Rychlost, která je stěžovatelce kladena za vinu, je průměrnou rychlostí jízdy tímto úsekem, nikoliv momentální rychlostí jízdy vozidla křižovatkou. Výrok prvostupňového rozhodnutí, dle kterého došlo k překročení rychlosti „v místě křižovatky" nemá oporu v podkladech rozhodnutí. Stěžovatelka souhlasí s vyjádření krajského soudu, že rychlost byla vskutku měřena v delším úseku, zdůrazňuje však, že se tato skutečnost z výroku rozhodnutí nijak nepodává.

[9] Stěžovatelka shrnuje, že výstup z měření prokazuje závěr, že její vozidlo jelo průměrnou rychlostí 63 km/h v určitém úseku. Neprokazuje však, že její vozidlo jelo rychlostí 63 km/h právě v křižovatce. Výrok rozhodnutí tedy nemá oporu v podkladech pro rozhodnutí.

[10] Stěžovatelka následně uvádí, že již ve správním řízení tvrdila, že v místě, kde byla rychlost měřena, byla umístěna dopravní značka B20a upravující nejvyšší dovolenou rychlost jízdy na 70 km/h. Správní orgán měl z tohoto tvrzení vycházet, neboť žádný z důkazů založených ve spise neprokazoval odlišnou úpravu nejvyšší dovolené rychlosti. Stěžovatelka odmítá závěr krajského soudu, že není zřejmé, jak informaci o vyšší dovolené rychlosti jízdy zmocněnec stěžovatelky získal, nebo tento zmocněnec jasně uvedl, že mu tuto informaci sdělil řidič vozidla. Současně není dle stěžovatelky relevantní tvrdit, že stěžovatelka své tvrzení neprokázala, neboť dokazování spočívá na správním orgánu. Důkazní břemeno by se na stěžovatelku přesunulo až poté, co by zpochybnila některý ze správním orgánem provedených důkazů. Ve spise však neexistoval důkaz, který by nasvědčoval jinému závěru.

[11] Odkaz krajského soudu na tvrzení, dle kterého správní orgán nemá žádnou zprávu od Ředitelství silnic a dálnic, že by v místě měla být umístěna dopravní značka B20a upravující nejvyšší dovolenou rychlost na 70 km/h, je dle názoru stěžovatelky nekorektní až manipulativní. Správní orgán žádné takové vyjádření od ŘSD nevyžadoval, a je tedy podle ní logické, že jej ani nemohl mít k dispozici.

[12] Dle stěžovatelky je irelevantní odkaz krajského soudu na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, které rozebírá důvody snížení nejvyšší dovolené rychlosti v daném místě na 50 km/h. Tyto úvahy však neprokazují, že v místě rychlost skutečně snížena byla, a to právě na 50 km/h.

[13] Stěžovatelka odmítá názor krajského soudu, že by posledně zmiňovaná námitka byla v rozporu s první námitkou, v níž namítala, že za hranicí křižovatky nebylo umístěno dopravní značení, a tedy že od hranice křižovatky již platila nejvyšší dovolená rychlost upravená právním předpisem. Stěžovatelka je přesvědčena, že takové tvrzení nemá žádnou souvislost s úpravou nejvyšší dovolené rychlosti v měřeném úseku před začátkem křižovatky, a zdůrazňuje, že její vozidlo bylo měřeno již před začátkem křižovatky.

[14] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 29. 3. 2018, v němž uvedl, že se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Kasační stížnost je projednatelná, po jejím posouzení dospěl soud k závěru, že není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 – 71).

[17] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 – 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 2 Afs 203/2016 - 51).

[18] K nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů i rozhodnutí správních orgánů je pak Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). V daném případě však stěžovatelka nepřezkoumatelnost namítala. Konkrétně uvedla, že krajský soud neodůvodnil svůj závěr o tom, že rychlostní limit přestává platit až s koncem hranice křižovatky, přičemž stěžovatelka tento závěr považuje za nesprávný. Nejvyšší správní soud se k této námitce vyjadřuje níže po uvedení nezbytných souvislostí, kterými zároveň odpovídá na další námitky stěžovatelky.

[19] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že se problematikou řádného vymezení místa spáchání přestupku, potažmo správního deliktu provozovatele vozidla, zevrubně zabýval v množství svých dřívějších rozhodnutí. V prvé řadě je třeba poukázat na rozsudek ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*nelze vyžadovat, aby bylo místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno na metr přesně. To u přestupků překročení nejvyšší dovolené rychlosti ani objektivně není možné. U těchto přestupků bude ve výroku správního rozhodnutí místo spáchání vždy vymezeno určitým úsekem komunikace více či méně dlouhým. Zcela přesné místo změření vozidla přestupce je zřejmé z fotografie z měřícího zařízení, jež je součástí záznamu o přestupku. V každém individuálním případě je pak nutno posuzovat, zda je úsek komunikace popsaný ve výroku rozhodnutí o přestupku společně s označení času a způsobu spáchání přestupku vymezen dostatečně konkrétně tak, aby nemohl být skutek zaměněn s jiným.*“ V rozsudcích ze dne 16. 5. 2015, č. j. 4 As 63/2015 - 52, či ze dne 4. 5. 2017, č. j. 1 As 31/2017 - 33, pak Nejvyšší správní soud zdůraznil, že nároky na vymezení místa spáchání deliktu nelze paušalizovat, neboť každý skutek je individuální a vyznačuje se rozličnými skutkovými okolnostmi. Podstatné je, aby bylo místo spáchání skutku vymezeno takovým způsobem, aby nemohlo dojít k jeho záměně s jiným jednáním.

[20] Delikt kladený stěžovatelce za vinu v nynějším případě spočívá v odpovědnosti za jednání, kterým došlo k překročení nejvyšší dovolené rychlosti v měřeném úseku jako

celku. Úsekové měření se realizuje zaznamenáním času průjezdu vozidla na začátku a na konci měřeného úseku. Z tohoto časového intervalu a z délky měřeného úseku je následně vypočítána průměrná rychlost průjezdu vozidla celým měřeným úsekem. Jestliže správní orgán prvního stupně ve výroku napadeného rozhodnutí uvedl, že k překročení rychlosti došlo *„v místě křižovatky*“, nelze z toho dovozovat, že byl delikt spáchán na několika metrech uvnitř předmětné křižovatky. Z napadaného výroku se jednoznačně podává, že v daném případě šlo o překročení rychlosti zjištěné úsekovým měřením, tedy že vozidlo stěžovatelky projelo měřeným úsekem vyšší průměrnou rychlostí, než byla v tomto úseku nejvyšší dovolená rychlost. Údaj *„v místě křižovatky*“ proto evidentně upřesňuje, v které části dané silnice k deliktu došlo, a lze jej proto chápat obdobně jako uvádění čísel popisných domů, v jejichž blízkosti došlo k přestupku na ulici ve městě. Správní orgán se tedy v souladu s požadavky formulovanými judikaturou co nejpřesněji snažil specifikovat místo, kde k deliktu došlo, přičemž do výroku výslovně uvedl nejlépe rozlišitelný orientační bod v blízkosti měřeného úseku, kterým byla právě označená křižovatka. Nejvyšší správní soud shledává, že takové vymezení místa deliktu je dostatečné pro přestupek, resp. delikt překročení nejvyšší dovolené rychlosti zjištěné úsekovým měřením. K obdobným závěrům Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 25. 3. 2015, č. j. 1 As 155/2014 - 36, v němž dovodil, že vymezení místa skutku *„na ulici Nádražní v Pardubicích*“ ve spojení s datem, přesným časem a údajem o maximální povolené rychlosti v místě měření je dostatečné. Stejně se pak vyjádřil i k vymezení místa skutku jako *„v Plzni, na vozovce pozemní komunikace Plaské ulice*“, rovněž ve spojení s údajem o datu, čase a nejvyšší povolené rychlosti (srov. rozsudek ze dne 27. 9. 2018, č. j. 1 As 221/2017 – 40).

[21] V kontextu uvedeného rozboru Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud správně uvedl, že rychlost vozidla v hranicích předmětné křižovatky byla irelevantní, neboť delikt spočíval v porušení nejvyšší povolené (průměrné) rychlosti při průjezdu celým úsekem. Rovněž úprava rychlosti v hranicích křižovatky nebyla rozhodná. Z rozsudku je zřejmé, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak jej právně hodnotil, jakož i důvody, které jej k tomu vedly. Rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný.

[22] Stěžovatelka dále namítala, že v místě měření rychlosti byla umístěna dopravní značka B20a upravující nejvyšší dovolenou rychlost jízdy na 70 km/h, a odmítla závěr krajského soudu, že toto své tvrzení neprokázala, neboť měl dle ní dokazovat správní orgán. Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud správně poukazuje na to, že se správní orgán prvního stupně podrobně věnoval nutnosti omezení nevyšší dovolené rychlosti v daném místě na str. 5 svého rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že i z tohoto rozboru je zřejmé, že je správnímu orgánu prvního stupně situace ohledně osazení daného silničního úseku dopravními značkami velmi dobře známa z jeho úřadní činnosti. Správní orgány nadto výslovně uvedly, že neměly od silničního úřadu žádnou informaci o tom, že by v předmětné době došlo ke změně ve stabilním osazení tohoto úseku dopravními značkami např. umístěním přenosné dopravní značky. V kontextu důvodů pro snížení rychlosti v daném úseku je zvýšení nejvyšší povolené rychlosti dle Nejvyššího správního soudu vysoce nepravděpodobné, a to i pouze krátkodobým umístěním přenosné dopravní značky. Takové zvýšení by snad přicházelo v úvahu v souvislosti s nějakým dostatečně důležitým důvodem, o něm by však správní orgán prvního stupně patrně měl informace. Nejvyšší správní soud nicméně ve shodě

s krajským soudem zdůrazňuje, že stěžovatelka svým tvrzením zjištění správního orgánu prvního stupně (resp. znalost úpravy nejvyšší povolené rychlosti v daném úseku z úřední povinnosti) nezpochybnila, neboť toto své tvrzení nepodpořila žádnými důkazy. Nejvyšší správní soud k tomu odkazuje na rozsudek ze dne 29. 3. 2017, č. j. 8 As 186/2016 – 35, z něhož se podává, že *„důkazní břemeno v přestupkovém řízení primárně spočívá na správním orgánu (řízení o přestupku je ovládáno zásadou oficiality), je však nezbytné dodat, že pokud je tvrzením obviněného z přestupku (zde tvrzením stěžovatele) některý z důkazů zpochybněn, je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (srov. rozsudek ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 - 37).“* Stěžovatelka nejen, že svá tvrzení neprokázala, ale ani k jejich prokázání nenavrhla žádné důkazy. V kontextu ostatních uplatněných námitek dává Nejvyšší správní soud za pravdu krajskému soudu i v tom, že toto tvrzení se navíc jeví být pouze účelovým.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu